

raj, ki ga pa nismo znali prav ceniti. Tam so naši žuboreči potoki in reke, tam naše vinske gorice, tam naše njive in travniki, naši šumeči gozdovi, naše gore in doline, tam naše solnce in naše zvezde, naši dnevi in naše noči, tam naše veselje in naša žalost, naše petje in vriskanje, naši prazniki in naše cerkve. Se se nam sanja o naših ognjiščih, ob katerih smo tolikokrat peli in molili, o naših kletih, polnih rujnega vina, o naših hlevih, polnih lepo rejenih živin! Vse smo izgubili. Sedaj se le znamo to dobro ceniti, ko gledamo na tujem srečo v miru živčnega kmetkega ljudstva, ko gledamo njega posestvo in delo, žetev in setev, ko poslušamo zvončkanje po planinah pasočih se čred.

Ta ljubezen do doma, ki se je nanovo užgala v tej vojski, zlasti ljubezen do kmetkega doma, je nekaj tako lepega in velikega. S to ljubeznijo se bode vrnilo veselje za kmetko delo, ki je sicer mnogo krat trdo, in se zdi na zunaj grdo, a je v resnici-le tako lepo: obdelovati polje, negovati živino, biti naravi za božjega oskrbnika in človeški družini za rednika. Z veseljem za kmetko delo se bo vrnila v družine zadovoljnost. Nič več si ne bodo želeli ljudje s kmetov v svet, saj ni nikjer tako lepe in tihe sreče, kakor v preprostem kmetkem selu v preprosti kmetki hiši. Saj je tu sveta zadost: domača hiša, domača vas, sredi vasi cerkev, potem pa polja, travniki. Tu je dom in svet, tu je svet in Bog! Saj je tu različne zadosti: delavni dnevi, pa nedelja in praznik, in za spokornimi dnevi Božič in Velikonoč in sveto Rešnje telo in zopet prelepi Marijini prazniki. Saj je tu tudi ljubezni zadosti: ljubezen materina, ki je ves svet nadomestiti ne more, pa resna ljubezen očetova, ljubezen žene in ljubezen družinske, ljubezen zvestih prijateljev in dobrih sosedov, pa nad vse božja ljubezen!

Kakor pozabljena pesem se oglašja v srcih mož in fantov na vojski, v srcih vjetnikov in beguncev na tuji zemlji ljubezen do doma. Nikdar niso vedeli, da je ta pesem tako sladka in ljuba, a nikdar tudi je ne bodo več pozabili. Iz ljubezni do doma bo srkala srčno kri ljubezen do domovine in iz ljubezni do domovine ljubezen do cesarja, in tako bomo, kakor trdno upamo, Slovenci če doslej, še bolj znanprej — zvesti in srečni narod v srečni Avstriji!

Vojska — kmetška šola.

V zadnjih letih je po vsem svetu šla hvala Švicarjem, ki so pridelovanje žita, krompirja in pese zelo omejili in se v gospodarstvu najbolj brigali za živinorejo in mlekarstvo. Opustili so lepe njive in jih izpremenili v travnike ter pomnožili tako število domačih krav. Izdelovali so najboljši sir, ki je šel skoro po vsem svetu. Kako so tem travnikom gnojili z gnojnicami in umetnimi gnojili, je tudi znano. Kar so porabili žita in krompirja za dom, so lahko na tujem precej poceni kupili, saj je imel domači sir visoke cene. To gospodarstvo jim je ugajalo, ker je bilo z njim malo dela. Vsaka njiva da trikrat toliko dela kakor travnik z istim obsegom.

Tako so se kmetški otroci tudi v Švici lenobe učili in šli v letovišča tujcem streč ali pa v tovarne opravljati lahka dela raje, kakor da bi težko delali na polju.

Vojska te tudi Švicarjem oči odprla. Žito dobi jo zelo težko in še to je silno drago. Mleka se doma

več porabi, kakor pred vojsko. Zdaj spoznavajo, da je gospodarstvo s samimi travniki napačno. Ko bi imeli mesto travnika njivo, bi se jim boljše godilo, ko daje njiva, z dobrim žitom obsejana, za človeka in žival več hrane, kakor najboljši travnik. Če se pa sadi pesa ali krompir, je pa pridelek na njivi kakor hrana skoro desetkrat več vreden, kakor na travniku. Švicarji zdaj sami pravijo, da bi lahko imeli prav isto število goveje živine in bi doma pridelali žita skoro za vso Švico, ko bi imeli manj travnikov, pa več njiv. Izpremeniti bo torej treba švicarsko celo gospodarstvo.

To velja tudi za nas. Mnogi že zdaj obžalujejo, da so njive v puščo pustili. Travnik ne more nikdar toliko dati, kakor dobra njiva. Na Moravskem nimajo v nekaterih krajih skoro nič travnikov. Vendar imajo tam tudi govejo živino, ki se lahko s švicarsko kosa. Treba bo torej gledati, da bomo tudi mi njive še bolj izkoristili in nobene brez posebnega vzroka za travnik pustili.

Sadimo sadno drevje!

Iz Savinjske doline.

Kdor drevje sadi,
je prijatelj ljudi.

Kmetje, sadimo sadno drevje! Pri nobeni panogi kmetijstva si ne moremo z manjšim trudom in stroški dohodkov zboljšati, kot ravno pri sadjarstvu. Sicer se je zadnja leta v tej zadevi precej zboljšalo, a vendar še vse premalo. Koliko je še zemlje, ki ne nese skoraj nobenega ali vsaj malo dobička. To so pašniki (gmajne) in drugi prostori, kjer raste trnje ali pa ničvredno drevje. Take prostore moramo vse s koristenim drevjem zasaditi, če je tudi daleč od doma.

Pisec teh vrstic je pred več leti zasadil pašnik, ki leži četrte ure od doma. Takrat mi je eden sosedov rekel: „Kako si nespameten, ko sadiš sadno drevje, ker ti bodo vse pokradli.“ Pa tudi tega se ni bati, le to je treba opomniti, da se mora na takih krajih saditi pozni sad. Jaz sem iz istega prostora že večkrat po polovnjak sadjeveca naredil in to samo iz treh dreves, kajti jaz pri napravi sadjeveca vedno sadje razberem po vrstah. Pred kratkim sem v nekem listu čital, da če bi bilo dosti sadne pijače, bi se lahko pivo opustilo. Ali bi ne bilo to nekaj koristnega? Od ječmena bi se lahko veliko tisoč ljudi preživelo. Pivo je po mojem mnenju le fabricirana voda. Sadjevec pa je naravna pijača in če je prav narejen, je boljši kakor marsikatero vino. Pa sadje ni samo za pijačo, ono je tudi za sušenje ali pa se sveže porabi za živež. Za naše kraje je splošnega priporočila vredna jabolka „renski bobovec.“ Ta vrsta je pozna, pa zelo rodovitna ter se dolgo drži. Kadar je poležana, je dobra tudi za na mizo in to še le meseca aprila in maja, ko je popolnoma dozorela. Torej sadimo sadje!

Že več kot pred sto leti je naš Vodnik pel:

Slovenec, tvoja zemlja je zdrava.
Za pridnega lega najbrava,
Išče te sreča, um ti je dan,
Najdel je boš, če nisi zaspan.

Naše žrtve za domovino.

Dne 20. marca smo pri Sv. Barbari v Sl. gor. pokopali po osem mesečni bolezni Ignac Vtič, Vzrok smrti — vojaka. Mož je bil v 33. letu svoje starosti. Zapustil je dva mala otroka in ženo. Pogreba se je udeležilo obilo sosedov in znancev.

V graški bolnišnici je umrl za nasledki bolezni dobljene na bojišču, Karel Samec, sin posestnika Janeza Samec v Ceršaku pri St. Ilju v Slov. gor. Rajni se je bojeval od začetka vojske na raznih bojiščih. Vsled prehlajenja se je nalezal jetike, ki ga je položila v prezgodnji grob. Bil je miren in vrli mladenič.

Umril je dne 25. marca v svečinski župniji, občina Spičnik, veleposestnikov sin Alojzij Gaube, star 88 let in sicer vsled bolezni, pridobljene na italijanskem bojišču. Pred petimi meseci pa mu je umrl oče.

Svoje mlado življenje je daroval za domovino vrli mladenič France Strah, 22letni sin Vida Strah, viničarja v Noriškem vrhu pri Radgoni. Služil je pri vojaki kot kovač. Bolehal je že dalje časa, dokler ga ni neizprosna jetika položila v rani grob. Umril je v rezervni bolnišnici Stanislav v Čegledu na Ogrskem. Na ondodnem katoliškem pokopališču čakajo njegovi telesni ostanki veselega vstajenja. Za njim žalujejo njegovi dobri starši, brat in sestri. Mir božji tvoji duši, vrli France in na svidenje pri Bogu!

Tužna vest je došla gospodnji Jožefi Leskošek v Dobležičah pri Pilštanju, da je od italijanske krogle zadet v glavo dne 23. novembra p. l. padel njen mož Martin Leskošek, star 38 let. Ena in pol leta se je bojeval, ter je bil tudi enkrat ranjen in sedaj je daroval svoje življenje na oltar domovine. Ko je bil enkrat doma na dopustu, je dejal: „Jaz jemlem slovo, boš vidla, da nazaj me nikdar več ne bo.“ Rajni Martin je rad hodil v cerkev, rad je pomagal drugim v stiski, pa še rajši je doma pomagal svoji ženi in otrokom.

Iz bojišča se nam piše: Na južnem bojišču je žrtvoval svoje življenje Anton Polanec, pionir pri nekem pešpolku. Bojeval se je proti Rusom in pozneje na južnem Tirolskem. Sedaj ga je na Krasu zadela krogla izdajalskega Laha. Dne 10. sušca se je preselil naš zvesti prijatelj v boljšo domovino, kjer ne razsaja vihar svetovne vojske. Bil je zvest izpolnjenec svojih dolžnosti domovine in cesarja. Zapustil je ženo in tri nepreskrbljene otroke na svoji novi domovini, v Kapfenbergu na Gornjem Stajerskem. Dragi Anton! Veliko si pretrpel v tej solzni dolini, sedaj pa ti naj bo lahka tvoja zemlja! Na svidenje nad zvezdami! — Desetnik Franc Gerlič, doma pri Sv. Petru nižje Maribora; Jakob Vakaj, doma pri Sv. Benediktu v Slov. gor.; Štefan Marčinko, doma v Hotinji vas; Lovrenc Orešič pri Sv. Martinu na Pohorju.

Vas Mezgovci pri Ptuj, ki šteje komaj 253 duš od zibelke do najstarejšega je odposlala na vojsko 52 mož in fantov. Od teh pa že počivata v tuji zemlji 19letni mladenič Franc Čuš, zadet v glavo dne 31. avgusta 1915 pri Bovcu na soški fronti, in Ivan Roškar, v ledje zadet, umrl v Krakovem dne 4. oktobra 1914. Imamo že tudi dva invalida: J. Vilčnik je med pogrešanimi. Franc Čuš je vjet na Laškem, Tomaž Cizerl je vjet v guberniji Saratov v

Okoli poldne je bila tudi opekarna v naših rokah. Sovražnik se je umaknil v gozdiček, ki se razteza pred vasjo Mžana. Krog in krog opekarni je bil tedaj še visok plot iz desk. Od puškinih krogel pa je bil tako na gosto preluknjan, da ni bilo videti niti pediti cele deske. Rуска artilerija je sedaj osredotočila svoj ogenj v okolico opekarni. Vendar nam e ogromna tovarna nudila pred granatami varne kritje, ker je bilo globoko v zemljo in na debelo obokana. Občudovalo je vse visoki dimnik. Tisoč in tisoč granat je bilo odmerjeno njegovemu padcu, a vse so zgrešile svoj cilj, večkrat samo za las. Gotovo se še danes ponosno dviga proti nebu, če ga ni porušila druga grodeška bitka leta 1915.

Popoldne so prodrle naše čete do že omenjene gozdička pred vasjo Mžana. Razprostira se ta gošča ob neznatnem porobku in prikriva razgled na vas. Pred tem gozdom in pred vasjo je bil sovražnik zakopan in zarit v zemljo nad glavo. Glavna nasprotna sila in moč je tičala za temi okopi. Čete pa, s katerimi smo se borili doslej mi in jih potiskali nazaj, bile so le nekatere močne predstraže te utrjene zakopane premoči. Naše vojaštvo je pri bojih na odprti plani trpelo neizrečeno. Dokazalo je nadčloveško junaštvo in je bilo proti večeru vsled neprestanega boja in napora že popolnoma izmučeno. Ta večer no tako sijajno junaško rešeni nalogi se tudi ni sililo bojnikov več na prodor, ampak polegali so nekaj sto korakov pred gozdom na tla in se neznatno zakopali.

Proti večeru 8. septembra sem se po ogledu od nas zaplenjenih ruskih poljskih topov izplazil iz opekarni proti železni cesti, da bi se umaknil nazaj na naše obvezovališče. Železna proga mi je nudila kritje do prs; a sedež življenja, glava, bi bila pri pokončnem umiku v veliki, smrtni nevarnosti. Kroggle so švigale kot roji sršenov mimo ušes; pokonci hoditi bi bilo bedasto junaško. Lezel sem po vseh

štirih dobro poldrugo uro ob progi in dospel ves premočen od potnih srag do naših zdravnikov na obvezovališče.

Ti so se nastanili in opravljali svoje delo v prostorni in proti kroglam varni pristavi. Tukaj šele sem videl grozne posledice današnjega spopada. Po poslopjih in po dvorišču je bilo tako nabito polno ranjenecov, da ni bilo kam stopiti. Bili so od vseh mogočih polkov, naših in sovražnih. Celi dvor je odmeval v jeku in vnebovpijočem stoku; srce se mi je krčilo in potapljalo v žalosti pri pogledu na to neizmerno, kruto krvavo človeško žetev.

K sreči je bilo tamkaj dovolj slame, da ni bilo treba ležati ubogim trpinom na golih tleh. Eni so ležali bolešno stisnjenih zob, blede upadlega obraza, le molče prosečega pogleda, brez slišnega stoka. A drugi so vpili po vodi in glasno zahtevali, da se jih odpele ali odnese na kolodvor. Tretji so se valjali z vsemi še preostalimi močmi in vpili beraško proseče, naj se jih usmrti, da ne bodo nezasluženo in tako nadčloveško trpeli. Se danes mi rosi oko, ko zapisujem te vrste pri spominu na ta nikdar pozabni dvor gorja, bolečin, stoka in krika po odpomoči.

V pristavo so prihajali neprestano sanitetni vozovi in odvažali ranjence. Vse se je gnetlo in trlo krog teh priprep, vsak je hotel biti prvi. Le tu na slami ležeči težko ranjenci, oropani telesne moči, so bili prepnušeni usmiljenemu srcu sanitete. Mrtvega na obvezovališču ni bilo do mojega prihoda še prav nobenega. Mrlič so ležali vsi zunaj raztrošeni po planem bojnem polju; nikdo se ni zmenil prvi dan spopada na te žrtve, ki so položile na Marijin godovni dan svoje življenje na oltar domovine.

Vendar, brž ko so me na dvorišču pristave umirajoči zapazili v svoji sredi, je iz stotine ust zavala mila prošnja po dašni spravi. Kako me je ganila, kako potrdila v veri ta prošnja, izvirajoča iz smrtno stiskanega — vojaškega srea. Vsakemu ba-

havemu brezvercu bi privoščil, da bi zrl vsaj nekaj trenutkov ta prizor stoterih prošenj po spravi z Bogom na tem dvoru umirajočih. Gotovo bi se prepričal in uveril, da verska tolažba ni prazna pena, ki se brezsledno razblinja pri korakih omike in vede.

Veliko mirnejši so bili ranjenci, ko sem jim oplaknil in obvezal zevajoče dušne rane s skrivnostmi sv. vere. Celo noč sem imel neprestano nezabno hvaležnega, duhovnega dela. Saj ravno v kritju teme je kar vrelo nesrečnežev v naš samaritanski stan.

Proti jutru drugega dne je ponehal naval ranjenecov in podal sem se v veliko sobano, ki je bila že natlačeno polna nesrečnikov, ki radi prenevarnih poskodb niso smeli na vlak. Moj Bog! Koliko teh trpinov je rešil v zadnji noči smrtni angel neznočnih muk.

Sanitejci so znosili vse mrtve za pristavo in začeli kopati za vse skupen grob. Položili so jih tu drugega poleg drugega 96 v jutranje hladno galisko zemljo. Ko sem blagoslovil tedaj prvič v življenju toliko padlih, ležečih drug tik drugega v vidnih še sledovih stete krvi, so se zasolile oči vseh pričujočih in iz stotine moških prs je zavalovil proseči vzdih: „Reši nas, o Gospod!“ Tako je minil prvi bojni dan grodeške bitke.

Po pogrebu za pristavo sem se napotil z nekaj vojaki po ravni, koder je včeraj prodiral naš polk, da bi blagoslovil padle. Čudil sem se na tem krvavo križevem potu, kako so ostali nekateri utrpli in mrtvi v isti poziciji, v kateri jih je ravno hipno dohitela smrt. Veliko jih je ležalo po tleh, po so še krčevito pritiskali k licu puško, da je bilo prav ob bližu videti, kakor bi streljali na sovražnika, ležeči na trebuhu. V tej navidezno živi legi so bile posebno one vrste, katere je pogodila sovražna strojnica ravno v glavo. Ti žalostni prizori so morali ganiti in presuniti vsakega očividca.

Rusiji, drugi pa še hvala Bogu vsi živijo. Tudi odlikovance imamo. Poročnik Martin Čuš ima srebrno svetinjo II. razreda, četovodja Jakob Plešec ima železni križec, ognjičar Franjo Vilčnik si je v bitki pri Gorlicah v Galiciji zaslužil srebrno svetinjo II. razreda, a na tirolski fronti je dobil dne 8. oktobra 1916 srebrni zaslužni križec s krono. Sedaj leži žahbog v bolnišnici na Dunaju.

Vsem blagim slovenskim junakom naj sveti večna luč!

Kako se dela za mir.

Na eni strani nastopajo proti osrednjim državam novi sovražniki, na drugi strani pa je vendarle istina, da se delajo resni koraki za omejitve in konec vojnega plesa. Glavna pozornost je kajpada sedaj obrnjena na Rusijo. Ako prihajajo odtod tudi še glasovi proti miru, n. pr. da zunanji minister Miljukov sedaj razglašuje, kako je treba premagati Nemčijo in razdrobiti Avstrijo in Turčijo, nas to v prepričanju, da se od naše strani resno dela za mir, ne sme motiti, kajti tudi četverosporazum napenja vse sile, da ostane Rusija pri njem. Kajti kakor hitro Rusija odstopi, postanejo osrednje države tako močne, da ostali četverosporazum ne bo imel več veliko veselja za nadaljevanje vojske.

Posebej mir z Rusijo?

Stokholmski list „Svenska Dagbladet“ objavlja članek o razmerah v Rusiji, ki opozarja na poročila ruskih časopisov o znakih grozeče protirevolucije in opisuje splošno zmedo v Rusiji. List sodi, da postajajo govorice o ruskem posebej miru vedno bolj verjetne.

Socialistično gibanje za mir.

Ob velikonočnih praznikih se je mudilo več nemških socialistnih demokratov v Kodanju, kjer so se posvetovali z danskimi socialistnimi demokrati o vprašanju miru. Prejšnji teden je odpotoval nemški socialistični voditelj Scheideman v inozemstvo. To njegovo potovanje je v zvezi z gibanjem za mir. — Švedski socialistični voditelj Branting pa je pretekli teden odpotoval v Petrograd, kjer baje pripravlja tla za skupen nastop ruskih in nemških socialistov za mir. Tudi voditelj danskih socialistov Bodrag je odpotoval na Rusko. Skandinavski socialisti nameravajo sklicati v Haag ali Stockholm veliko mirovno zborovanje socialističnih zastopnikov Nemčije, Skandinavije in Rusije.

Ruski delavci in vojakci o miru.

Izvršilni odbor delavskih in vojaških zaupnikov v Petrogradu je sklenil: Začasno vlado pozivljemo, naj izjavi celemu svetu, da bo Rusija za svojo obrambo tako dolgo nadaljevala vojsko, dokler Avstrija in Nemčija ne izjavita, da se odrekata pridobitvi novega ozemlja in da hočeta mir skleniti, ne da bi zahtevali novo ozemlje in vojno odškodnino.

Vest o tem sklepu prihaja iz Rusije uradnim potom. Čeprav se sklep glasi še bojažljivo, vendar je velik korak do mira, da se nam naznanjajo ruski mirovni pogotji. Če ne pridejo novi zapletljaji, koraka mir polagoma bliže.

Grof Tisza misli na skorajšnji mir.

Ogrski ministrski predsednik grof Tisza je v listu „Igazmondo“ pisal ob Veliki noči, da so dogodki v Rusiji znamenje za bližajoči se mir. Trdnjavsko zidovje naših sovražnikov se majo in dobiva razpokline. Kar se godi sedaj v Rusiji in kar potrjujejo posamezna znamenja dogodkov, ki se pripravljajo drugod, lahko vzbujajo v naših dušah upanje, da bomo dobili dobrozasluženo plačilo za naše borbe. To plačilo pa obstoji edinole v resničnem, stalnem in res blagodejnem miru.

Amerika v vojski.

Amerika je Nemčiji napovedala vojsko. Avstrija je z Ameriko prekinila diplomatske zveze. S tem se ni rečeno, da mora tudi med Avstrijo in Ameriko priti do vojske, ampak med njima lahko ostane pri razmerju, kakoršno je obstajalo med Nemčijo in Italijo, ko je Italija nam napovedala vojsko.

Amerika bo skušala s svojimi ladjami zmanjšati nevarnost, ki preti četverosporazumom ladjam od podmorskih čolnov. Njene trgovske ladje pa bodo oskrbovale ali vsaj skušale oskrbovati naše sovražnike z živili in vojnim gradivom še v večji meri kot dosedaj. Hindenburg razglašuje, da ako dosedaj ni mogla angleška mornarica v zvezi s francosko, italijansko, rusko in japonsko odstraniti nevarnosti, ki jo povzročajo podmorski čolni, se ji to ne bo posre-

čilo tudi z ameriško mornarico ne. Ako bo Amerika res oborožila za evropsko bojišče armado pol ali cellega milijona mož, potem pa ne bo mogla oskrbovati sovražnikov z vojnim gradivom. Tudi to je treba pomeniti, da čim več ladij bo vozilo po morju, tem večja bo žetev podmorskih čolnov. Hindenburg ni vznemirjen, da se je tudi Amerika pridružila našim sovražnikom.

Sedaj ko je Amerika nastopila, morajo pokazati tudi vse nepristranske države svojo barvo. — Španija je izjavila, da ostane še nadalje nepristranska. V največjih škripcih je Nizozemska, ki je tekom vojske izročila svoje prekmorske naselbine varstvu Severne Amerike. V Ameriki sta se Severoameriškim državam pridružili Kuba in Panama. Tudi Brazilija in Čile sta voljni, se pridružiti, a še tega do danes nista storili. Iz Argentiniije še ni nobenega glasu.

Amerika napovedala Nemčiji vojsko.

Obe severoameriški zbornici, gosposka in poslanska, sta dne 6. aprila sprejeli resolucijo, da napovejo Združene države Nemčiji vojsko. V gosposki zbornici je bila vojna resolucija sprejeta z 373 proti 50 glasovom.

Wilson podpisal vojno resolucijo.

Predsednik Wilson je dne 6. aprila podpisal vojno resolucijo, kakor tudi proglasitev vojnega stanja z Nemčijo.

Avstrija prekinila zveze z Ameriko.

Iz Dunaja se dne 9. aprila uradno poroča:

Vsled nastopa vojnega stanja med Nemčijo in Združenimi državami je dobil c. in kr. diplomatski zastopnik v Vašingtonu ukaz, da naj zahteva svoje potne liste in odpotuje z osebjem poslaništva. Tukajšnjemu poslovodji ameriškega poslaništva so bili izročeni potni listi.

Amerika zaplenila 100 nemških ladij.

V severoameriških pristaniščih je od začetka sedanje vojske bilo zasidranih nad 100 nemških parnikov, med njimi tudi nekaj zelo velikih. Sedaj jih je vlada Združenih držav zaplenila in jih bo spravila v svojo last.

Posadka nemške topničarke „Kormoran“, ki je ležala v pristanišču Guan, se je branila izročiti topničarko ameriškim oblastim ter jo je raje razstrelila. Dva podčastnika in 6 mornarjev je bilo obitih; 20 častnikov, 12 podčastnikov in 321 mornarjev pa vjetih. To so prve žrtve vojske med Ameriko in Nemčijo.

Amerika zaplenila tudi avstrijske ladje.

Iz Novega Jorka se poroča, da so severoameriške oblasti zaplenile tudi vse avstrijske in ogrske parnike v severoameriških pristaniščih.

Amerika mobilizira.

Takoj, ko je Wilson podpisal vojno resolucijo, je tudi odredil obsežno mobilizacijo armade in vojnega brodogoja.

Kuba napovedala Nemčiji vojsko.

Iz Havane na ameriškem otoku Kuba poročajo dne 7. aprila, da je tudi država Kuba napovedala Nemčiji vojsko. Višja zbornica je soglasno odobrila resolucijo, s katero se proglašuje vojno stanje z Nemčijo.

Panama proti Nemčiji.

Ljudovlada Panama je proglasila, da bo stala v vojski Severne Amerike proti Nemčiji ob strani Severne Amerike ter ji pomagala. Ukinila je delovanje nemških konzulov po Panami.

Brazilija in Čile.

V Braziliji je zavladalo veliko razburjenje, ker je nemški podmorski čoln braziljski parnik „Parana“ potopil. Javnost zahteva vojsko z Nemčijo. Tudi v Čili je vojno razpoloženje.

Trinajst držav napovedalo Nemčiji vojsko.

Nemčiji so dosedaj napovedale vojsko sledeče države: Rusija, Francija, Anglija, Belgija, Srbija, Crnagora, Rumunija, Italija, Japonska, Portugalska, Kitajska, Severna Amerika in Kuba.

100 milijonov dolarjev vojnega posojila.

V severoameriškem senatu se je sklenilo, da se izroči predsedniku Wilsonu 100 milijonov dolarjev, da z njimi po lastnem prevodku razpolaga v korist obrambe dežele.

Rusko bojišče.

Razun bitke ob Stohodu, ki se je za naše orožje srečno končala, ni na ruski fronti nič posebnega. Četverosporazumovi listi namigavajo, da bo ruska armada v kratkem pričela zopet z ofenzivo proti naši fronti. Dvomimo, da bi ruska armada z ozirom na sedanje dogodke v Rusiji bila v stanju, pričeti zopet z velikopoteznimi sunki proti nam.

Rusi ob reki Stohod poraženi.

Dne 3. aprila je prišlo do krvave bitke za mostišče Tobol ob levem bregu reke Stohod. V bitki, ki je trajala dva dni, so bili Rusi poraženi in so se umaknili na desni breg reke Stohod. Rusi so imeli krvave izgube. Vjetih je bilo 130 ruskih častnikov in blizu 10.000 mož. Nič manj kakor 150 strojnih pušk in 15 težkih ruskih topov je padlo Nemcem v roke. Po poročilih angleških listov so Rusi izgubili v tej bitki od 20.000 do 25.000 mož.

Avstrijski topovi odločili.

Dne 3. aprila so pri Toboli avstrijski topovi odločili zmago. General Hauer je v jutru omenjenega dne prihitel z močnimi avstrijskimi baterijami in pionirji našim na pomoč. Naši težki topovi so od strani bruhali silovit ogenj na rusko mostišče in tako tu odločili zmago.

Francosko bojišče.

Na francoskem bojišču se bijejo hudi boji vzdolžno in severovzhodno od mesta Arras. V bitki, ki že traja tri dni, se je posrečilo Angležem vdreti v prve nemške postojanke ob cestah, ki vodijo vzhodno in severovzhodno proti mestu Arras. Angleži napadajo z veliko premočjo; sodi se, da bo trajala ta bitka več dni in utegne biti velike važnosti. — Na ostalem delu fronte še nobenih večjih vojnih dogodkov.

Bitka pri Arrasu.

Iz Berolina se uradno poroča:

Po več ur trajajočem hudem bobnečem ognju je prišlo danes dne 9. aprila, zjutraj do bitke pri mestu Arras. Angleži napadajo nemške postojanke v širokosti 20 km. V ljutem boju se jim je posrečilo vdreti v nemške postojanke vzhodno in severno od Arrasa, ni se jim pa posrečilo predreti nemške bojne črte. Dve nemški diviziji, ki sta zadrževali sovražni naval, sta imeli težke izgube. Angleži napadajo z ogromno premočjo. Bitka pri Arrasu se z vso srditostjo nadaljuje.

Na drugih bojiščih.

Italijansko bojišče: Na naši in italijanski strani se je razvilo zadnje dni prav živahno delovanje zračnega brodogoja. Poznavalci razmer pravijo, da je to znamenje bližajočih se bojev. Na Krasu se je oživilo tudi artilerijsko delovanje.

Na rumunskem bojišču velike povodnji. Rusi obstreljujejo s topovi dobroško stran Donave. Sicer pa nič novega.

Na macedonskem bojišču zelo hudi artilerijski boji med reko Vardar in jezerom Dojran. Močen napad francoskih čet na mesto Gevgjeli ob reki Vardar je bil odbit. Ob Črni in Strumi običajni artilerijski boji.

Na turških bojiščih živahno gibanje. — Vsled angleškega prodiranja severovzhodno od Bagdada proti perzijski meji in ruskega prodiranja v smeri proti Bagdadu so dobile angleške čete stik z ruskimi četami pri mestu Hanikin ob perzijski meji. — Na kavkaškem bojišču prodirajo močni ruski oddelki južno od mesta Bitlis v smeri proti reki Tigris. — Na egiptovskem bojišču se pripravljajo Angleži na nove napade v smeri proti južnemu delu Palestine. — Na ostalih frontah nič pomembnega.

Vojni minister Krobotin odstopil

Vojni minister Krobotin je odstopil zaradi vloge, ki jo je igral v procesu proti vojnim oderuhom pri dunajski depozitni banki. Proti ritmojstru Lustig, ki je bil gospodarski adjutant vojnega ministra Krobotina in ki je vodil pogajanja z depozitno banko, se je uvedlo vojnosodno postopanje. Javnost bo sprejela te vesti z zadoščenjem, ker mu je vesel dokaz, da hoče imeti mladi cesar okoli sebe može, na katerih ni madeža.

Kot nasledniki se imenujejo podmaršal Šlejer, generalmajor dr. Bardoli, generalni polkovnik Hazai in bivši vojni minister Auenberg.